

rži. Na njivah rastejo nekatere trave kot plevel, ki pa dajo kaj dobro seno na travnikih.

Včasih je to krivo, da trave na travnikih slabo rastejo, ker se je travnik preveč zakoreninil. Travne korenine, ki še niso pognile, so se že tako gosto tesno zapletle mej seboj, da ne more mej njimi več rasti nova trava, pa tudi ne voda se stekati v tla. Taki travniki morajo se spomladi dobro prebranati.

Travnikom tudi škoduje, če gonimo mnogo nanje živine v pozni jeseni ali zgodnji pomladi. Živina ruševino hudo utepta in vje travo prav do korenin. Posebo slabo je tako pašenje zaradi tega, ker živina je le boljšo travo slabšo pa pušča. Vsled tega se na taci travnikih rada košati slaba trava. Taki travniki se dajo zboljšati jedino z brananjem in prisejanjem boljših trav.

Kmetijske raznoterosti.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli so bile dne 27. in 28. junija. Kovačev brez šole bilo je izprašanih 11, in sicer je skušnjo delalo prvič 6 kovačev, 5 kovačev je moralo skušnjo ponavljati, ker so lansko leto pri skušnji propali. V prvič došli kovači so bili vsi s Štajarskega, nobenega Kranjca—kovača letos ni bilo pri skušnji. 10 kovačev je prestalo skušnjo s povoljnim uspehom, eden kovač je odstopil med skušnjo. Učencev podkovske šole je bilo letos 12, a med tečajem je eden učenec umrl za jetiko v bolnišnici, drugi tudi zelo bolan, je zapustil šolo in se ni več vrnil. Eden učenec, Goričan, se bode šolal celo leto. Izprašanih je bilo torej le 9 učencev iz podkovstva in mesogledstva. Vsi učenci so dobili podpore, vsi so skušnjo prestali s povoljnim uspehom. Vrste se pa učenci po uspehu skušne tako-le: Učenec Ernest Juh iz Litije je dobil red „prav dobro“; učenci Jakob Leban iz Broda, Andrej Škerl iz Dolenje Vasi, Frančišek Stopar iz Boštaja, in Jernej Kušlan iz Cerknice red „dobro“, učenci Jan Rupnik iz Hotedršice, Jožef Vovk iz Višnje Gore, Janez Oven iz Radohove Vasi in Anton Šraj iz Gorenje Vasi red „zadostno“.

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

IX.

(Dalje.)

Pristanišče San Juan del Norte, atlantski konec prekopa je pred 35 leti bilo prekrasno pristanišče, a se je poslednji čas močno zasulo. Njega obnovenje bode stalo dva milijona dolarjev. Mol 3000 čevljev dolžine je neobhodno potreben, da se zabrani, da se ne zasuje pristanišče s peskom iz morja, in prekop se mora poglobiti za 15 čevljev. 1100 čevljev mola je že narejenega in pristanišče se poglobljuje. Pristanišče San Juan del Norte imenuje se tu Greytoun, a tega imena ne morejo slišati domačini, kajti dali so ga bili Angleži, ko so ga bili zaseli in imenovali Georga Greya za vojnega gubernatorja. Angleži morali so pustiti obrežje Nikarague po ratifikaciji kleiton-bulverske pogodbe z Zjedinjenimi državami. O nekaterih točkah te pogodbe še sedaj nista jedini obestranski vladi.

Čas, katerega bodo potrebovale posamične ladije, da pridejo skozi prekop, je odločen na 28 ur, in v teku 24 ur bode po njem mogoče prepeljati 20,440.000 ton, in če se zapore podvoje, pa dvakrat toliko. Sueški prekop prevozi 9,000.000 ton in dajo 19 % dividende od kapitala. Njega delnice stoje sedaj 500 za 100.

Stroški za napravo nikaraguiškega prekopa so se trikrat proračunili. Inženier Menokal jih je izračunal na 65,084.176 dolarjev, komisija angleških inženierjev jih je izračunala za 600 000 višje in svet inženierjev vlade Zjedinjenih držav jih je proračunal na 97,799 500 dolarjev. Pri vseh teh računih se ni nič računalo za bankirski zaslužek pri spečavanju delnic in za obresti mej delom.

X.

Končujoč te črtice ne morem, da ne bi ob kratkem opisal posebnosti in znamenitejših črt ameriškega naroda, ki so neposredni rezultat njih naredb, zakonov in šeg. Živeč v raznih krajih Zjedinjenih držav in to ne kot kak turist za zabavo, temveč pridobivajoč si vsakdanji kruh z delom, se ne bojim, da bi zagazil v velike zmote, kakor oni potnik, ki je v Rusiji stopivši mrzlega jutra na ulico, potem trdil, da so v tej deželi vsi psi odklenjeni, vse palice in kamni pa priklenjeni k zemlji. Nekatere posebnosti ameriškega značaja in šeg so tako čudne in nerazumljive za nas, da se še sedaj jim ne morem prav privaditi.

Izmej vseh opisov Amerike po inozemcih je dosedaj še najbolj zanesljiva in nepriskranja Tokwillova „Amerika in Demokracija“. Ne glede na to, da je minolo že nad 50 let, kar je pisana ta knjiga, ne glede na to, da je v tem času bila velika mejsebojna vojna z mnogobrojnimi posledicami, ne glede na to, da se je od tedaj prebivalstvo Zjedinjenih držav potrojilo in bogastvo podeseterilo; — vendar osnovne črte tako uspešno opisane po tem nedosegljivem pisatelji, se niso nič premenile.

Njegova trditev, da — če tudi ni veliko znanja v Ameriki, vendar je to razširjeno mej vsem prebivalstvom, — še danes preseneči vsacega Evropejca. Izimši sedem ali osem južnih držav, — kraljestvo bombaža — kjer je tudi sedaj solidna izobrazba dostopna samo premožnejšim ljudem, je ves ameriški narod ne glede na različni socialni položaj in različne gmotne pogoje, skoro jednako izobražen. Seveda popolnoma dobesedno se to ne sme vzeti, kajti v vsakem mestu in v vsakem kraju so tu li jako izobraženi ljudje in veliki nevedneži, a to vendar velja za glavno maso naroda, morda celih 90 odstotkov. Sinovi ubogega dninarja in bogatega bankirja hodijo pet včasih celo deset let v jedno in isto šolo, rekli bi, rastejo in razvijajo se pod jednimi in istimi umstvenimi pogoji, v jednom in istem vzdušji, naj je njih domače življenje še tako različno. Kdo je morda prisiljen končati šestrazredno šolo, drugi pojde na vseučilišče ali pa za dve ali tri leta v Evropo, — a v ogromni večini slučajev se nraavstveno in umstveno življenje razvije pod vplivom ljudske šole, in ta duh enakosti in mejsebojnega spo-